

علل و راهکارهای درمان

خجیت

با تکیه بر کتب معراج السعاده و شرح چهل
حدیث امام علیه السلام

تهیه و تألیف: مهدی زرینه

سرشناسه: زرینه، مهدی، ۱۳۷۱.

عنوان و نام پدیدآور: علل و راهکارهای درمان غیبت.

مشخصات نشر: فراگیران سینا

مشخصات ظاهری: ۷۲

شابک: ۹۷۸-۶۳۲-۷۸۲۶-۰۱-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: غیبت (اخلاق اسلامی)

موضوع: * Backbiting (Islamic ethics)

موضوع: غیبت (اخلاق اسلامی) -- احادیث

موضوع: * Hadiths -- Backbiting (Islamic ethics)

رده بندی کنگره: BP ۲۵۱/۳

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۳۳

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۴۱۰۲۵

نام کتاب: علل و راهکارهای درمان غیبت

نام نویسنده: مهدی زرینه

ناشر: فراگیران سینا

شمارگان: ۵۰۰

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۰

جاب: سینا

قیمت: ۴۰,۰۰۰ تومان

مقدمه نویسنده

گناه شناسی و بحث پیرامون گناهان، ریشه ها و راهکارهای درمان آنها از شاخه های مهم علم اخلاق به حساب می آید. علمای علم اخلاق غالباً در طرح مباحث خود به بررسی فضایل و رذایل اخلاقی می پردازند و در هر یک از این دو قسم فروعات مختلفی را بیان می کنند .

در زمینه گناهان به طور معمول ابتدا یک رذيله را ذکر کرده و سپس به تعریف، بیان ریشه ها و راهکارهای برطرف کردن آن می پردازند.

همواره یکی از دغدغه های علمای دین، مردم مسلمان و حتی برخی از دلسوزان جوامع انسانی ابتلای انسان ها به گناهان و رذایل اخلاقی بوده که باعث تضعیف جایگاه افراد و همچنین جوامع انسانی می گردیده است. از همین رو تلاش برای یافتن علل و ریشه های گرایش انسان ها به رذایل اخلاقی و سپس راهکارهایی برای رفع و دفع این عامل انحطاط بشر و جوامع بشری مورد توجه قرار گرفته است. چرا که با یافتن و التفات به علل گناهان می توان بسیار سریعتر و راحت تر به راه های درمان آنها دست پیدا کرد.

در بین گناهان، گناه کبیره غیبت به دلیل احتمال فراگیری بیشتر در بین مردم و تاثیر مستقیم آن بر جوامع از جایگاه خاصی برخوردار است. جهت بررسی دقیق تر این موضوع در عصر حاضر می توان این سوال را مطرح کرد که علل گناه کبیره غیبت و راهکار های درمان آن در کتب معراج السعاده ملا احمد نراقی و شرح چهل حدیث امام خمینی ره چیست؟

همانطور که در آیات و روایات اشاره شده است گناه "غیبت" از جمله ی گناهان کبیره محسوب می شود. تا آن جا که در آیات قرآن کریم از آن به خوردن گوشت برادر مرده و در روایات به خورش سگ های اهل جهنم تعبیر شده است و با توجه به سهولت ارتکاب غیبت به دلیل لسانی بودن آن، زمینه فراگیری اش در اجتماع فراهم تر می باشد. طبیعتاً تاثیر مخرب گناهان کبیره بر پیکره فرد و اجتماع شدیدتر و مهلک تر خواهد بود و توجه به علل آن جهت جلوگیری از پیش آمدنش و همچنین درمان آن پس از ابتلاء، بسیار ضروری و موثر می باشد و در مقابل با قطع ریشه های این سیئه مهلکه، زمینه ارتکاب بعضی دیگر از گناهان نیز برطرف می شود و علاوه بر آن با رشد فرد و اعتلای جامعه به تحقق مدینه فاضله اسلامی نزدیکتر خواهیم شد.

ذکر برخی از گناهان در قرآن کریم می تواند نشانگر این مطلب باشد که این گناه در عصر نزول قرآن نیز وجود داشته و با توجه به ویژگی های گناه غیبت که دو مولفه

لسانی بودن و اجتماعی بودن را داراست، سابقه وجود آن حداقل در زمان پیامبر اکرم صلوات الله علیه و آله محرز است و بحث از علل و راهکارهای درمان آن هم بعد از قرآن کریم در روایات معصومین علیهم السلام و سپس در بیان علمای اخلاق در هر دوره وجود دارد. تا آنجا که از قدیم کتاب ها و رساله های متعددی همچون اخلاق ناصری اثر خواجه نصیر طوسی در قرن هفتم، کشف الریبه عن احکام الغیبه اثر شهید ثانی در قرن دهم و جامع السعادات اثر محقق نراقی (ملا مهدی نراقی) در قرن دوازدهم در این زمینه ها به رشته تحریر درآمده و بزرگانی به ایراد سخن پرداخته اند و عده ی زیادی به تحقیقات علمی و تجربی مختلف روی آورده اند تا بلکه بتوانند کمکی در جهت تعالی فرد و اجتماع بکنند. در اثر حاضر سعی بر این بوده است، با کمک از متون دو تن از علمای بزرگ اخلاق نظری و عملی، به بررسی علل غیبت و راهکارهای درمان آن پرداخته شود و با دسته بندی و در کنار هم نهادن نظرات این دو عالم فرزانه زمینه بهره مندی هر چه بیشتر مخاطبان فراهم گردد.

شایان ذکر است که در این کتاب سعی شده است تا حد امکان متن اصلی کتب معراج السعاده و شرح چهل حدیث ذکر گردد و تنها تطبیق نظرات از طرف مولف انجام شود تا ضمن رعایت اصل امانت، از قبض تاثیر و برکت قلم و بیان نویسندگان کتب نهایت بهره گرفته شود

در پایان جا دارد از استاد عزیز و بزرگوارم حضرت حجت الاسلام و المسلمین رضا بهرامی فرزانه که طی سالیان گذشته از آغاز مسیر تحقیق و پژوهش راهنما و مشوق بنده بوده اند صمیمانه قدر دانی و تشکر نمایم و از خداوند متعال برای ایشان توفیق و عزت رو افزون را از درگاه ایزد مئان طلب نمایم.

مهدی زرینه - تیر ماه ۱۴۰۰

فهرست مطالب

مقدمه نویسنده..... ز

بخش اول: مفاهیم شناسی گناه غیبت

مفهوم گناه.....	۱۳
مفهوم غیبت.....	۱۳
الف - آیت الله ملا احمد نراقی *.....	۱۳
ب - حضرت امام خمینی *.....	۱۵
الف - معرفی اجمالی کتاب معراج السعاده.....	۱۹
نویسنده.....	۱۹
آثار علمی.....	۲۰
وفات.....	۲۱
ب - معرفی کتاب چهل حدیث حضرت امام *.....	۲۲
اقسام گناه.....	۲۵
تقسیم بندی گناهان در روایات.....	۲۶
ب - اقسام غیبت.....	۲۷
ملا احمد نراقی *.....	۲۷
امام خمینی *.....	۲۸

بخش دوم: علل ارتکاب گناه کبیره غیبت

درآمد.....	۳۶
فصل اول: علل گناه کبیره غیبت در کتاب معراج السعاده.....	۳۲
اول: غضب.....	۳۲
دوم: عداوت و کینه.....	۳۳
سوم: حسد است.....	۳۳
چهارم: مزاح و مطایبه (بذله گویی).....	۳۳
پنجم: قصد سخریت و استهزاء و اهانت رسانیدن.....	۳۳

۳۳	ششم: فخر و مباهات
۳۳	هفتم: [رفع تهمت]
۳۳	هشتم: [رفع قباحت امری]
۳۳	نهم: موافقت و همزیانی با رفیقان
۳۴	دهم: [دفع دخل مقدر]
۳۴	یازدهم: ترحم کردن
۳۴	دوازدهم: [خشم بر معصیت]
۳۴	فصل دوم: علل گناه کبیره غیبت در کتاب چهل حدیث امام خمینی
۳۵	اول: غفلت از عالم آخرت
۳۵	دوم: غفلت از عیوب خود
۳۵	سوم: نادانی و قضای شهوت

بخش سوم: راهکارهای درمان گناه غیبت

۴۳	درآمد
۳۹	فصل اول: راهکارهای درمان گناه غیبت در کتاب معراج السعاده
۳۹	الف - راه کار اجمالی
۴۳	ب - راهکار تفصیلی
۵۸	فصل دوم: راهکارهای درمان غیبت در کتاب چهل حدیث امام خمینی
۵۸	الف - راهکارهای علمی
۶۶	ب - راه کار عملی
۶۷	کتابنامه